

MODNÍ SVĚT.

9061

9061. Košíčky pro dívky a malé ženy.
Míra pro 14, 15, 16, 17 a 18let.
Je třeba 6 1/2 yardu 27-palcového materiálu pro 15leté.

8921. Dámský domácí úbor.

Míra: 32, 34, 36, 38, 40 a 42 palců přes prsa.
Je třeba 7 yardů 36-palcového materiálu pro 36 palců velikost.

Každý, kdo sobě předplatí na některý z našich listů, obdrží jeden módní vzorek—strán úplně zdarma. Další vzorky za 10c jeden.

ZA IGNÁTEM WURMEM.

Jan Hejret.

Odešel na věčnost u vysokém věku 87 let, poslední ze Sušilovy družiny, muž v pravdě apoštolský, slovanský mudrlec Ignát Wurm v Olomouci. Nejedl žil, ale pracoval ve třech pokoleních jako buditel, poslanec, národopisec a novinář. Při tom vyniká jako kazatel a nejlepší řečník na Moravě. Povždy si zachovával sverázny úsměv a humor, ale také čisté svědomí i ruce, netoužil po řádech, po vzedejších státech a lidské, pomíjivé sláve. Konal vše jako svou povinnost, jako služebníka Slovanstva a Hospodinu. Nedba ústrků a osudování. Nejvyšší jeho tužbou jest spatřiti svobodný a šťastný národ česko-slovanský, kulturně a mravně silný, aby uprostřed vělkých bouří stál zde pevně jako poslední zbytek Polabských Slovanů na přední stráni Slavia.

Nesnadno vylíčit několika řádky, čím byl národ Wurm, čeho všecko se účastnil, kde a kdy závažně zakročil. Unášel se mí práce, napísal-li: Co velkého a krásného jest na Moravě, choď by se nebyl Wurm přímo nebo nepřímo účastnil? — Mnohdy se to ani neví ve veřejnosti; patřil Wurm k vačným již zjevům, skromným

9048

9048—9003. Dámský kostým.
Živůtek 9003 v rozměrech: 34, 36, 38, 40 a 42 palců přes prsa.
Sukně 9048 v rozměrech: 22, 24, 26, 28 a 30 palců v pasu. Je třeba 1 1/8 yardu 27-palcového materiálu pro spodní živůtek, a 5 1/2 yardu 44-palcového materiálu na sukni a přes živůtek pro 36 palců velikost.

8934. Dámský domácí úbor.

Míra: 32, 34, 36, 38, 40 a 42 palců přes prsa.
Je třeba 7 yardů 36-palcového materiálu pro 36-palcovou míru.

sněmě brněnském při poradě o zemském zřízení žádal, aby se vzal ohled na spojení Moravy s Čechami, ale vyvolal — nelibost. Některým pokračoval, uváděje, že Morava byla slovanská země, jedna s Čechami, a jen vůlí stavů oddělena. Přije si samostatnosti Moravy jako jini; ale Morava byla spojena s korunou českou, inkoláty byly propůjčovány vždy pro Čechy a vtělené země Moravu a Slezsko, což jest důkazem jich svazku.

Příšel Bachův absolutismus, jenž spálil zejména na Moravě útlé květiny svobody i národního probuzení, takže do roku 1860 u bití zde byl nejen veřejný a politický život, nýbrž i literární: nebylo ani jediného časopisu na Moravě. Zapomnělo se ovšem také na spisek prof. Šembery z Olomouce o rovnoprávnosti obou národů a školství jejich, jež sestavil na vyzvání anému; panovala vůde němčina.

Nová ústavní doba od let 1860 vynášela na povrch mladého, u lidu oblíbeného kněze Ignáta Wurma, jenž stává se neobrozeným zastanelem a bojovníkem na sněmě brněnském a ve Vídni po 30 let. — Vůde stojí v popředí, první pamatuje svým návrhem na sněmě na provedení rovnoprávnosti a podobně zakročuje na prospěch lidu a jeho potřeb, především školství jeho. Ale pamatuje hned také na kofaleční mor a jeho řádění; pamatuje na nemocnice. Zakládá první záložny na Moravě v Přerově. Udržuje spojení s Prahou. Jsa Sušilem doporučen biskupem a buďovateli jihoslovanské jednoty, Josefu Jiřímu Strossmayerovi, jenž chce na počátku tak zvané širší rady říšské r. 1860 obeznamiti se s poměry českými, stojí Wurm při Strossmayerovi věrně až do smrti jeho jako rádec a přítel, jsa zasvěcen do jeho velkého díla a tužby Lva XIII. o sjednocení katolické a pravoslavné církve v duchu ne podrobení této pod katolickou církev, nýbrž v duchu křesťanské lásky. Pro něho nebylo téměř rozdílu mezi oběma církvemi. Stejnou náboženskou snášelivost choval k potomkům českých bratrů. Ctil Komenského a Husa, vida v tomto pokračovatele a horlivce v duchu sv. Cyrilla a Metoděje na obranu čistoty víry Kristovy a práv českého lidu.

Nepřátelé Slovanstva všemožně ničili úsilí ono, jež vyvrehlo v památném telegramu Strossmayerovu r. 1888 do Kijeva k 900leté památce pokřestění Rusi za sv. Vladimíra, jež panovník Strossmayerovi v Belevaru ostře vytýkal. Biskup tehdy odvětil, že jako biskup jest za čin svůj zodpověden Bohu a jeho náměstku na zemi; s tímto je však vyrovnán. „A před Bohem jest mé svědomí čisté!“ Na to odjel z Belevaru Strossmayer. Očekávalo se, že zbaven bude své hodnosti, ale nic se mu nestalo, telegram byl ujednán s Lvem XIII.

Toto vše musíme si uvědomiti lidem, kteří nepsali o sobě a nedali psát. Dnes připadá nám probuzení české jako pohádka a záhada. Napjatě jsme naslouchávali, když patriarchy náš vypravoval o robotě, o všelikém ponižení našeho lidu, kdy ve školách vůde zněla němčina, kromě ve vesnických zastřešených školách; Wurm sám prodělal německou, tak zvanou hlavní školu, nežli přišel na gymnasium v Kroměříži a potom v Brně. Stejně bylo v chrámech, u soudů a úřadů; o českých novinách před r. 1848 nebylo potuchy, podobně o českých spolecích. Jako bohoslovec nedovedl Wurm téměř čísti českou knihu, kterou mu poslal Sušil! Ale rychle doháněl vše a sám stává se šifřitelem české knihy.

Příchází rok 1848, jaro národů, svoboda se rodí; částina opět začíná na novověkém „schém“ sněmu brněnském, kde bratr Wurmův jest poslancem. V bytí jeho scházivali se mnozí postanci. Zde mladý Ignát zapracoval se již politicky pro příští život svůj. Stýkal se zároveň na poradách s předáky národními, mezi nimiž byl Pražák, Sušil, M. Klácel, hr. Tatrovica, Procházkva, Obřal a jini. Již tehdy se svými přáteli úsilně snažil do hnutí proti volbám do Frankfurtu. Bratr Ignátův posl. Josef Wurm z Kloubouk jediný na

sněmě brněnském při poradě o zemském zřízení žádal, aby se vzal ohled na spojení Moravy s Čechami, ale vyvolal — nelibost. Některým pokračoval, uváděje, že Morava byla slovanská země, jedna s Čechami, a jen vůlí stavů oddělena. Přije si samostatnosti Moravy jako jini; ale Morava byla spojena s korunou českou, inkoláty byly propůjčovány vždy pro Čechy a vtělené země Moravu a Slezsko, což jest důkazem jich svazku.

Příchází rok 1848, jaro národů, svoboda se rodí; částina opět začíná na novověkém „schém“ sněmu brněnském, kde bratr Wurmův jest poslancem. V bytí jeho scházivali se mnozí postanci. Zde mladý Ignát zapracoval se již politicky pro příští život svůj. Stýkal se zároveň na poradách s předáky národními, mezi nimiž byl Pražák, Sušil, M. Klácel, hr. Tatrovica, Procházkva, Obřal a jini. Již tehdy se svými přáteli úsilně snažil do hnutí proti volbám do Frankfurtu. Bratr Ignátův posl. Josef Wurm z Kloubouk jediný na

Tato škola olomoucká vyvolala památné národopisné hnutí na Moravě. První národopisná výstava výšivec moravských byla r. 1855 v Olomouci péčí kroužku horavského a paní Vlasty Havelkové a následovaly národopisné výstavy v Náměšicích a Ořechově. Wurm objíždí celou Moravu, spěchá do Prahy, kde r. 1891 ředitel Národního divadla F. A. Šubert svolává poradou o uspořádání česko-slovanské národopisné výstavy v Praze r. 1895. Tehdy předsedal schůzi Wurm, jenž vítá myšlenku Šubertovu a horoucí práce pro ni doma a přáteli. Vypracoval a paní Bakošovou, deorou Wanklovou a Miloslavou Procházkovou „Tazatele pro sběratele národopisného materiálu“ se 700 dotazy; spisek vyšel ve 20,000 výtiscích.

Jak poslanceká činnost Wurmo-va tak národopisná vyžadovala by zvláštního vylíčení. Na poli národopisném pěstoval rovněž styky a předními Slovy a odborníky neslovanskými a vítal zvláště výstavu srbské a bulharské ženy v Praze. Stejně těžil se ještě na všeslovanskou výstavu v Praze, které se však již bohužel nadočkali.

U Wurma jako politika ve Vídni scházivali se přední slovanští pracovníci, on jim radil, jak mají doma pracovati, na příklad Slovinci a haliští Rusové. Byl znám a vůde uherakých Rusů a Adolfe-tem Dobriňanským, a předákem hališských Rusů Naumovičem, jenž po známém procesu opustil Halič a usadil se na Kijevsku.

Chcete poznati život a zřízení Záhruhy, zajel si do Charvátska a studoval poměry její. Ovšem neřikal, že má anebo že může za dnešních poměrů býti obnovena, ale říkal, že nelze porozuměti minulosti naš bez znalosti Východu, slovanských pramenů a sociálních řádů, a buďovatí náš život, a-li nemá prostě vše přijímati jako opice z ciziny, nač si stěžíval již Dalimil, Komenský a jini.

Proto pečoval povždy také o dělnickou otázku a říkal, kdyby závěras společnost byla léčila v duchu Kristově ne duhy společenské, nebylo by dnešní propasti mezi dělnictvem a ostatní společností. V jedné ze svých řečí aněmovních, jímž naslouchali pozorně poslanci říšští, pravil v letech 1870, že „násilím a děly nelze zadržati bídu.“ „Násilí, děla, tvoří rány, ale nezaceľuje...“ Na říšské radě byl též živnostenským zpravodajem.

Svým vystupováním jako lidový poslanec nezískal si přátel v kruzích olomoucké hierarchie původu nečeského, styky, jež udržoval jako sprostředkovatel mezi národní stranou a konservativními šlechtici, ochladly. Kariera Wurmova jako kněze byla zpečetěna.

Vida, že národ mlčí k obsazení Velehradu Jesuity, uzavřel se do zátíží svého od r. 1891, pracuje tím horlivěji o kulturní sblížení se Slovanstvem, snažeje rád výtky, že jest „tichý blázen“ a „handrlák“ (sběratel výšivek a jiných věcí národopisných).

Wurm žil neobyčejně střídmě a skrovně a země chud. Ale podporoval vše šlechtně, byl též čestným členem Maticе Školské. Budil zájem pro myšlenku sokolskou. Založil Matici Velehradskou. On má největší zásluhu o probuzení cyrillo-methodějské myšlenky a tisícileté oslavy příchodu slovanských apoštolů sv. Cyrilla a Metoděje, jež byla r. 1863 za přítomnosti Palackého a Riegry v Brně. Byla to zároveň velkolepá národní slavnost, jež byla pro celou Moravu tak významná, jako pro Čechy slavnostní založení Národního divadla v Praze r. 1868.

Wurm od 6. hod. ranní již pracoval, psal a studoval pozdě do noci. K němu přijížděli učenci ruští, on do poslední chvíle zajímal se o Rusko, věr v budoucnost jeho. Mnoho očekával od připravovaného církevního sněmu pravoslavného v Rusku a obnovení ruského patriarchy, aby církev vyanula se ze světského poručnictví z dob cara Petra Velikého (zavedení vrchního prokurátora v synodě). Neobyčejně vřele uvítal carovu výzvu o míru.

S největší láskou vykládal o klasické říši velkomoravské, jež obíhala česko-slovany i Slováky; proto tak horoucně miloval Slováky a pravil o Slováncích, že mají

Okamžitá práce pro 300 mužů!

Chceme české rodiny z dá od jejich rolnické výpověsti a půle, které rozhodnou-li se usaditi se ve Westpoint, mají příležitost zakoupiti sobě farmu za takových podmínek, které umožní jim splácti z výtežku farmy pozemek od nás za oúpení. Každoroční práce od 1. října do 1. dubna s platem od 10 do 18 doll. týdně jest absolutně zaručena kupcům našich farem. Vzdělané pozemky tyto na házejí se v neúrodnější části Soustátí, kde každý druh zeleniny a o oco se pěstuje. Pobytem pracovním zde umožněno Vám bude dříve než rozhodnete se koupiti, úrodnost pozemků, na kterých dvakráte do roka se kličí, seznaří. Nenáloží, jak mnoho peněz máte, — ale jest-li plni, odhodláni dobrou budoucnost si založiti. — Příležitost řádká. — O podrobnosti pište česky neb anglicky.

The Old Dominion Industrial Company,
WESTPOINT, VIRGINIA. 1594

čestý smysl: vakus (v ornamentice, vyřívkách). Ryzost řeči Slováků a zpěvumilovnost velebí neobyčejně a připomíná Čechům, že by nikdy neměli zapomínati na ně.

Chudý byl Wurm na statky vezdějí, ale bohat na myšlenky a práci. Kde kdo chudý, bohatý, kněz, neknež, chodil k němu radit se i v čistě soukromých záležitostech, a „páter Wurm“ na své víkárce jako Tolstoj v Jasné Poljane upřímně, otcovsky každému poradil. Dobře tomu, kdo ho uposlechl. Těžil kde koho, také hudebního skladatele P. Křížkovského, jež povzbuzoval k práci jeho, kdy nebyl oceňován a práce mu znechucována. Stejnou péči věnoval mládeži naší a také ženskému pohlaví, aby český šlovec měl v družce své vydatnou podporu a vzornou manželku.

Nestranná budoucnost ocenila celké dílo Wurmo-vo, viditelně, provedené, i jeho jiné anahy ideální. Přátelům jeho zbývá pokračovati v záslužné práci té. Až vyjde souborné práce Wurmo-va, jeho řečí, jeho korespondence, jeho studia všeliká (politická a kulturní),

pozná také širší veřejnost česká, že neměla věrnějšího pracovníka a služebníka nad Wurma, jenž závažně vždy poetivě radil a varoval, zejména v poslední době, kdy viděl rozmach velkoněmecký a roztrpčenost českou a ulevoval si slovy: „Je zde! Finis Bohemiae! Jak jsem předpovídal!“

Pojmenování děcka jest milým

a příjemným úkolem vloženým na rodiče, ale pojmenování choroby, když příznaky zdají se nesouhlasiti se stanovenými názory, bylo neschází pro mnohého lékaře. Lže nevímat si jména, aby se nepustila se zřetele hlavní zásada — odstraniti nečistoty z krve, — což je zdrojem devíti desetin lidských chorob.

To je náhled a osvědčující záhada Dra. Petra Hoboka. V tom spočívá jeho úspěch. Není to lék lékárnický, nýbrž prodáván je lidem přímo nebo místními jednate-li. O další podrobnosti dopište na Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Dobré pivo jest lék

Plzeňské pivo v láhvích z pivovaru
FREMONT BRW'G CO.
FREMONT, NEB.

Jest vařeno z nejlepšího sládu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta líhu a proto jest všeobecně oblíbené a odporoučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objednejte si je!

Metz Bros. Brewing Co.

Telefon Douglas 119

Vaří a lahvuji výborné jen pivo.

Můžete se na tento starý a osvědčený závod spolehnouti.

HUGO F. BILZ,

poručovatel Jettrova „GOLD TOP“ lahvoveno piva
Telefon: Douglas 1542 Ind. A—1542
Objednejte sobě bednu tohoto véhlasného piva. Mám na skladě nejvýtečnější staré kořalky, stará vína, doutníky a likéry všeho druhu. Vše za nejnižší ceny. Jetter's Brewing Co. pivo se čepuje.
Pamatujte sobě číslo 1324 Douglas Str., východo-severní roh. Úřadovna 117 jít 14. ul. 32-26
HUGO F. BILZ OMAHA, NEBRASKA.

KRAJANÉ, POZOR!

Já jsem zde prvním českým farmářem, bydlím zde již po 13 roků. A nyní, když sem přijedete, okáži vám svou farmu. Mám též zaseto všeliké obilí jakož i zeleninu všeho druhu. To vám dokáže, že málokde dočillte takového výtěžku z vaší práce jako zde. Toto jest krajina pro šlověka chudého, který si zde může pomoct k vlastnmu domovu a málo peněz. Ceny pozemků od \$7.50 nahoru na 10 roků na splátku.
Pište: John Schauer, zástupce.
Bohemian American Land and Loan Co., PHILLIPS, WISCONSIN.

České mlýny, ve Wilber, Nebr.

Vyrábějí nejlepší pšeničnou a prvé širou mouku, jakož i žitnou a rýžovou.
Mouka naše jest k dostání u všech českých grocerych v Omasě a South Omasě.
Každý rok jednoukrát skuste mouku Wilberovu, která jest ta nejlepší v této polévce bylo se na vás jen smát.
Těš máme sklady v Lincoln, Nebr., Cedar Rapids, Ia., Chicago, Ill., Oklahoma City, Okla., Marshalltown, Ia., a St. Louis, Mo. 48 12
EVONIČEK & AKSAMIT, maj.